

ПИТАНЕ

от **ЖЕНЯ ИВАНОВА** – общински съветник,
от заседание на Общински съвет – Габрово,
проведено на 25.06.2026 г.

ОТНОСНО: Предишно мое питане за състоянието на някои паметници в гр. Габрово и отговорността за тяхното стопанисване

Уважаема г-жо Кмет,

На заседанието на Общинския съвет, проведено на 30.10.2025 г., Ви зададох няколко въпроса относно отговорността за поддържането и почистването на паметниците на територията на нашата община и терена около тях, както и в какъв срок ще бъдат приведени в достоен естетичен вид.

Отговорът Ви беше твърде общ и не даде отговор на поставените въпроси, но пък ме информирахте, че с Ваша заповед е сформирана експертна група с цел съставяне на подробен регистър на паметниците в община Габрово, която да направи анализ и да даде препоръки за мерките, необходими за тяхното съхраняване и привеждане в нормален вид.

В тази връзка Ви уведомявам, че ние от Възраждане попаднахме на група от паметници, намиращи се във Възпоменателен парк Руски гробища край стария път за Шипка, издигнати в памет на загиналите в героичната епопея на Шипченската битка за контрол на Шипченския проход от 18 септември 1877 г. до 9 януари 1878 г., известна като "Стоенето на Шипка".

Основно става дума за **братската могила на воините от 24-та пехотна дивизия**, увековечаваща паметта на героите от 93-ти Иркутски, 94-ти Енисейски и 95-и Красноярски полк, както и от 24-та артилерийска бригада, загинали по време на тежката зимна, решаваща войната защита на прохода – общо 577 души. В близост са и други паметници на загинали офицери. Паметниците трудно се намират, територията около тях е занемарена и обрасла с растителност и се нуждаят от почистване, поддържане и съхраняване.

Моето питане е:

1. Има ли съставен от експертната група подробен регистър (ако може, дайте линк) на паметниците на територията на община Габрово?
2. Направен ли е анализ и какви препоръки са дадени за мерките, необходими за тяхното съхраняване и привеждане в нормален вид?
3. Ако предхождащите точки са изпълнени, предприети ли са действия за възстановяване, поддържане и съхраняване на паметниците?
4. Ще бъде ли приведена в нормален вид **братската могила на воините от 24-та пехотна дивизия, както и целия Възпоменателен парк и достъпа до там?**

Прилагам снимка на братската могила

ОБЩИНА**ГАБРОВО**

ПО-23/ 30.07.26г.

**ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ГАБРОВО**

**от ЖЕНЯ ИВАНОВА – общински съветник,
от заседание на Общински съвет – Габрово,
проведено на 25.06.2026 г.**

ОТНОСНО: 1. Има ли съставен от експертната група подробен регистър (ако може, дайте линк) на паметниците на територията на община Габрово?

2. Направен ли е анализ и какви препоръки са дадени за мерките, необходими за тяхното съхраняване и привеждане в нормален вид?

3. Ако предхождащите точки са изпълнени, предприети ли са действия за възстановяване, поддържане и съхраняване на паметниците?

4. Ще бъде ли приведена в нормален вид братската могила на воините от 24-та пехотна дивизия, както и целия Възпоменателен парк и достъпа до там?

Уважаема госпожо Иванова,

В отговор на поставените въпроси относно състоянието, поддържането и стопанисването на паметниците на територията на Община Габрово, Ви информирам следното.

Със Заповед № 2503 от 27 ноември 2025 г. е сформирана експертна комисия, която има задачата да извърши пълен оглед и анализ на всички паметници, паметни плочи, монументални пластики и възпоменателни обекти в общината. Комисията работи активно и към настоящия момент е в процес на идентифициране на всички обекти, тяхното заснемане, описване и събиране на историческа информация. Това е първият и задължителен етап, който ще позволи да бъде изготвен подробен и достоверен регистър на паметниците. Регистърът все още не е финализиран, тъй като комисията продължава своята работа и на терен.

Комисията извършва анализ паралелно с огледите, като оценява конструктивното състояние на обектите, наличието на увреждания, състоянието на надписите, прилежащите пространства и необходимите мерки за съхраняване и подобряване на всеки паметен знак. Препоръките ще бъдат част от окончателния регистър и ще послужат като основа за планиране на последващи действия по консервация, реставрация и благоустрояване.

Към този момент не са предприети реставрационни дейности, тъй като е необходимо първо да бъде завършен пълният оглед и анализ, както и да бъдат осигурени целеви средства за изпълнение на конкретните мерки. Въпреки това се извършват текущи дейности по поддържане на част от обектите в градската среда.

Във връзка с конкретно посочената от Вас братска могила на воините от 24-та пехотна дивизия, искам да Ви уверя, че комисията е запозната с нейното местоположение и историческа значимост. Обектът е част от по-голям комплекс възпоменателни паметници, разположени във Възпоменателен парк „Руски гробища“. Достъпът до мястото е силно затруднен, теренът е обрасъл, а маркировката е частично заличена. При извършения опит за оглед комисията достигна до част от обектите, но за пълно

ОБЩИНА**ГАБРОВО**

обследване на братската могила е необходима специализирана подготовка и осигуряване на

допълнителна техника за безопасно придвижване в терена. Това ще бъде извършено в рамките на работата на комисията, като обектът е включен сред приоритетните за оглед и документиране.

Като част от комплекс паметници, свързани с героичната Шипченска епопея, братската могила представлява важен знак на признателност към загиналите воители и заслужава отношение, съответстващо на историческата ѝ стойност. Затова Община Габрово ще предприеме необходимите действия за осигуряване на по-лесен, безопасен и ясно обозначен достъп до мястото. След финализиране на регистъра и анализа, ще бъдат планирани конкретни мерки за прочистване на терена, подобряване на видимостта, възстановяване на подходите и оформяне на прилежащото пространство. Ангажиментът ни е тези дейности да бъдат реализирани в най-кратки възможни срокове, с необходимата грижа, уважение и отдаденост към паметта на загиналите, така че този важен паметен знак да бъде достъпен и видим за гражданите и гостите на Габрово.

Работата по идентифицирането и документирането на паметниците е от изключително значение за съхраняването на историческата памет на нашия град. Тя е израз на уважение към хората и събитията, които са изградили Габрово и неговата идентичност. Създаването на пълен и точен регистър е основата, върху която ще можем да планираме отговорни и устойчиви действия за опазване на тези знаци на признателност, за да останат те живи и достъпни за следващите поколения.

Благодаря за проявения интерес и за ангажираността към тази важна тема, която е част от общата грижа за културното наследство на Габрово.

С уважение, / П /

Таня Христова
Кмет на община Габрово